

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 11.04.17
nr. 2101 podpis. M

GABINET MARSZAŁKA SENATU

Wpłynęło dn. 10.04.2017
nr. 1766 podpis. B

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 07 kwietnia 2017 r.

DPPI-WPPiP.054.42.2017.DP

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-37-913/17

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Senatora RP Pana Czesława Ryszkę podczas 37. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 marca 2017 r.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że podręcznik do historii pt. „Poznać przeszłość. Wiek XX”, którego autorami są Stanisław Roszak i Jarosław Kłaczko został dopuszczony do użytku szkolnego w roku 2012¹ zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania

¹ Podręcznik znajduje się w Wykazie podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego, uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego określoną w rozporządzeniu z dnia 27 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 977 z późn. zm.), dostosowanych do wieloletniego użytku pod numerem 525/2012

przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.²

Przepisy ww. rozporządzenia stanowiły, że podręcznik przeznaczony do kształcenia ogólnego zawiera usystematyzowaną prezentację wszystkich lub wybranych treści nauczania z zakresu danych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym, ujętych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Wskazywały m.in., że podręcznik przeznaczony do kształcenia ogólnego jest poprawny pod względem merytorycznym, dydaktycznym, wychowawczym i językowym, uwzględnia aktualny stan wiedzy naukowej, w tym metodycznej, jest przystosowany do danego poziomu kształcenia, zwłaszcza pod względem stopnia trudności, formy przekazu, właściwego doboru pojęć, nazw, terminów i sposobu ich wyjaśniania, zawiera materiał rzeczowy i materiał ilustracyjny odpowiedni do przedstawianych treści nauczania, ma logiczną konstrukcję, zawiera treści zgodne z przepisami prawa, w tym ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi.

Ponadto w § 6 ust. 5 rozporządzenia była mowa o tym, że podręcznik do nauczania historii i geografii uwzględnia zalecenia dwustronnych komisji podręcznikowych oraz innych komisji i zespołów do spraw podręczników, działających na podstawie międzypaństwowych umów dotyczących współpracy w zakresie edukacji lub porozumień komitetów narodowych UNESCO (regulacja ta obowiązuje również we wszystkich późniejszych wersjach rozporządzenia w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników).

Uprzejmie informuję, że w związku z reformą zmieniającą ustrój szkolny w dniu 1 marca 2017 r. zostało wydane nowe rozporządzenie w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników³, które określa m.in. szczegółowe warunki dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do nowych typów szkół. Na mocy nowego rozporządzenia Ministerstwo Edukacji Narodowej będzie dopuszczać podręczniki zgodne z nową podstawą programową dla szkoły podstawowej⁴ (nad podstawami programowymi dla szkół ponadpodstawowych trwają jeszcze prace).

---

² Dz. U. Nr 89, poz. 730

³ Dz.U. poz. 481

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. poz. 356)

Nowa podstawa programowa wyraźnie wskazuje, że historia jest skarbnicą zbiorowej pamięci i stykamy się z nią na rozmaitych, przecinających się płaszczyznach – od poznania przeszłości „małej ojczyzny”, przez losy kraju, jego najbliższych sąsiadów, aż po dzieje zwane powszechnymi. Należy więc spoglądać na nią poprzez wydarzenia i ludzi, którzy w nich uczestniczyli. W dokumencie podkreśla się potrzebę rozszerzania wiedzy historycznej przy zachowaniu niezbędnego krytycyzmu. Zaleca się stosowanie różnorodnych metod nauczania i środków dydaktycznych, które powinny być dostosowane do możliwości wiekowych uczniów oraz ich indywidualnych potrzeb.

Nowa podstawa programowa historii dla klas V-VIII szkoły podstawowej określa m.in. treści nauczania w obszarze pt. *Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką*, w którym jest mowa o założeniach i metodach polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce, zbrodniach niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna), przyczynach i rozmiarach konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich, politycznej i militarnej działalności polskiego państwa podziemnego, w tym formach oporu wobec okupantów, przyczynach i skutkach wybuchu powstania warszawskiego oraz postawach aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania.

Treści nauczania następnych obszarów *Początki komunizmu w Polsce i Stalinizm w Polsce i jego skutki* również nie uwzględniają wydarzeń związanych z akcją „Wisła”. Treści te zostaną sformułowane w podstawie programowej historii dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Pragnę zapewnić Pana Senatora, że kwestie dotyczące akcji „Wisła” tak, jak wszystkie treści nauczania z zakresu historii, są formułowane z zachowaniem obiektywizmu historycznego.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

1000